

21 Ιουνίου 2016

Το κήρυγμα του Χριστού καταργεί τις θρησκευτικές και εθνικές διακρίσεις

Ορθοδοξία / Αγία και Μεγάλη Σύνοδος

Αθανάσιος Μουστάκης, Δρ Θεολογίας

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1UdHH44>]

Δ. Προσπάθεια υπερβάσεως του προβλήματος

Με τη λέξη «**ομοθυμαδόν**» δηλώνεται η ενότητα που αποτελούσε ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της αποστολικής εκκλησίας. Το επίρρημα αυτό εκφράζει τη συνειδητή επιθυμία όλων των μελών της Εκκλησίας να βρίσκονται, μαζί, στον ίδιο τόπο, την ίδια ώρα και με τους ίδιους ποιμένες για να αναπέμψουν λατρεία προς τον Θεό, να διδάξουν και να διδαχθούν, να συμμετάσχουν στις τελούμενες μυστηριακές πράξεις και να παρακαθήσουν στο κοινό γεύμα (Πρ. 1;14, 2:46, 4:24, 5:12, 8:6, 15:25).

Η ενότητα αυτή, αν και όπως τονίσαμε υπήρχε και αποτελούσε δομικό στοιχείο της χριστιανικής ταυτότητας των πιστών δεν έπαυε να είναι εύθραυστη, όχι τόσο λόγω εθνικών / φυλετικών διαφοροποιήσεων -όπως θα συνέβαινε σήμερα- αλλά λόγω της διακρίσεως εθνικών - Ιουδαίων που ήταν καθοριστική για την ένταξη κάποιου σε μία ομάδα.

Η διάκριση αυτή, αναμφίβολα, εισχώρησε σε έναν βαθμό και στους κόλπους της Εκκλησίας, όχι ως διδασκαλία της, αλλά ως χαρακτηριστικό της ταυτότητας κάποιων μελών της. Αναπόφευκτα, κάποια από αυτά προερχόμενα από τις τάξεις του ιουδαϊσμού, θεωρούσαν τη θρησκευτική τους κληρονομιά ιδιαιτέρως σημαντικό στοιχείο της ταυτότητάς τους και παρά το γεγονός ότι την παραμέρισαν ή την καταπίεσαν με την ένταξή τους στο Σώμα του Χριστού, μόλις δόθηκε η κατάλληλη αφορμή, επανήλθε στην επιφάνεια. Η αφορμή αυτή δόθηκε στην Αντιόχεια πριν από την Αποστολική Σύνοδο (προσπάθεια επιβολής της περιτομής από τους τηρητές του Νόμου ως προϋπόθεση για τη σωτηρία, Πρ. 15:1-3) και οδήγησε σε αυτή, αλλά και μετά από τη Σύνοδο, και πάλι στην Αντιόχεια (προσπάθεια καθιερώσεως χωριστών γευμάτων, Γαλ. 2:11-14), και προκάλεσε την αντιπαράθεση του απ. Παύλου και του απ. Πέτρου./

Η απαγόρευση κοινών γευμάτων Ιουδαίων με εθνικούς από τον Νόμο είχε βαθιές ρίζες και ισχυρές βάσεις απαιτώντας για λόγους καθαρότητας και διατήρησης του

Ισραήλ πλήρη διαχωρισμό.[11]

Το κήρυγμα του Κυρίου μετέφερε το κέντρο βάρους από την προσπάθεια διατηρήσεως της εθνικής καθαρότητας στην προσπάθεια καλλιέργειας της αγάπης προς τον πλησίον και της μετάνοιας, έτσι ώστε να καταργηθούν οι άλλες διακρίσεις.

Η δυσφορία, «γογγυσμός», ανάμεσα στους εξ εθνών και εξ Ιουδαίων χριστιανούς που διακρίνεται στα περιστατικά που προηγούνται της εκλογής των επτά διακόνων (Πρ. 6:1 κ.ε.) αποτελούσε το μέγιστο των προβλημάτων της νεόφυτης Εκκλησίας. Ο ιουδαϊσμός γνώριζε και αποδεχόταν ανάλογες διακρίσεις, καθώς σε μία πόλη ήταν δυνατό να υπάρχουν περισσότερες από μία συναγωγές και τα μέλη της μιας να μην πηγαίνουν στην άλλη.[12] Το ελάχιστο που απαιτούσαν οι ιουδαϊκές αρχές και η ιουδαϊκή παράδοση ήταν η τήρηση του Νόμου και ο σεβασμός στον Ναό και στην εκεί τελούμενη λατρεία. Για το λόγο αυτό, όσο θεωρούσαν ότι η χριστιανική κοινότητα τηρούσε αυτές τις αρχές, υπήρχε ανοχή προς αυτήν. Οι παρεμβάσεις του ιουδαϊσμού και τα προβλήματα που δημιουργούσε στον απ. Παύλο και στο έργο του είχαν ως αφετηρία τον φόβο, την υποψία, ότι η Εκκλησία είχε απομακρυνθεί από τον Νόμο και τα μέλη της θεωρούνταν χαμένα για τον ιουδαϊσμό.

Στην προσπάθεια συγκρατήσεως των μελών της Εκκλησίας, και κατ'έπекτασιν της ίδιας της Εκκλησίας, στον πνευματικό χώρο του ιουδαϊσμού πρέπει να ενταχθεί και η πρακτική που ξεκίνησε από τις ιουδαϊκές αρχές της Ιερουσαλήμ και περιγράφεται στο Γαλ. 2:11. Στις διασπαστικές αυτές φωνές ανταποκρίθηκαν κάποια μέλη της αντιοχειανής Εκκλησίας και ακολούθησε ο απ. Πέτρος, ο οποίος παρασύρθηκε από την θέληση αυτών που αναβίωναν ένα ιδιότυπο κράμα ιουδαϊσμού-χριστιανισμού. Η προσπάθεια αυτή βρήκε αμέσως κάποιους θιασώτες, αλλά και έναν ισχυρό αντίπαλο στο πρόσωπο του απ. Παύλου, ο οποίος δίχως καθυστέρηση και δισταγμό την κατηγόρησε ότι οδηγεί σε απομάκρυνση από την «**αλήθειαν του ευαγγελίου**» (Γαλ. 2:14).

Σήμερα, καθώς δεν μπορούμε να αναβιώσουμε τις συνθήκες και τα δεδομένα που παρακίνησαν τους δύο αποστόλους, η αντίδραση του απ. Παύλου ίσως μας φαίνεται υπερβολική. Στην πραγματικότητα όμως, με το πνεύμα της εποχής, η υιοθέτηση χωριστών γευμάτων επρόκειτο για σαφή διάσπαση της ενότητας της Εκκλησίας και κάλεσμα σε έναν αιρετικό χριστιανισμό.

[Συνεχίζεται]

[11] Μάλιστα, αυτή τη διάκριση σημειώνει και ο απ. Παύλος κατά τη διαφωνία του

με τον απ. Πέτρο όταν τονίζει «ημείς φύσει Ιουδαίοι και ουκ εξ εθνών αμαρτωλοί» (Γαλ. 2:15).

[12] Στην Αντιόχεια παραδείγματος χάριν υπήρχαν περισσότερες από είκοσι συναγωγές, οι οποίες έφεραν διαφορετικά ονόματα και απευθύνονταν -όχι πάντοτε- σε διαφορετικές ομάδες ανθρώπων (ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΕΡ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ, οπ. π., σ. 121, όπου και σχετική συζήτηση).

<http://bitly.com/28JCISg>